

ЗАБОНИ ТОЧИКӢ — ОИНАИ ҲУВИЯТ ВА ПОЯИ ДАВЛАТДОРИИ МИЛЛӢ

Паёми табрикӣ ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳамватанони азиз!

Устодону омӯзгорон, кормандон ва донишҷӯёни гиромӣ!

Ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаи шумо, аҳли зиё, олимону донишмандон, забоншиносон ва посдорони ин сарвати бебаҳои маънавии миллатро самимона табрик менамоем. Бароятон тандурустӣ, саодати рӯзгор, сарбаландӣ ва дар фаъолияти таълимиву илмӣ ва меҳнати созанда барору комёбиҳо орзу дорам.

Забони тоҷикӣ аз имтиҳони садсолаҳои пурпечуби таърих гузашта, то ба даврони соҳибистиқлолӣ расидааст. Ин мероси гаронбаҳои ниёгон таҷассумгари хираду маърифат, фарҳангу адаб ва ормонҳои миллати мост. Забоне, ки бо он осори мондагори адабиву илмӣ офарида шудааст, имрӯз низ дар ҳаёти маънавӣ, илмиву таълимӣ ва давлатдорӣ миллии мо ҷойгоҳи муҳим дорад.

Забони тоҷикӣ хотираи таърихӣ, оинаи фарҳанг ва пайвандгари наслҳои миллати мост.

Миллат тавассути забон ҳудро мешиносад, таҷрибаи таърихӣ хешро ба наслҳои баъдӣ мерасонад ва арзишҳои маънавиашро ҳифз мекунад. Аз ин рӯ, эҳтироми забони модарӣ эҳтиром ба таърих, фарҳанг ва ҳастии миллӣ мебошад. Ҳифзу рушди он аз ҳар яки мо муносибати огоҳона, масъулиятшиносӣ ва саҳми амалиро тақозо менамояд.

Дар даврони соҳибистиқлолӣ таҳти сиёсати фарҳангпарваронаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба таҳкими мақом ва рушди забони давлатӣ таваҷҷуҳи пайваста зоҳир мегардад. Густариши истифодаи забони тоҷикӣ дар давлатдорӣ, илму маориф ва ҳаёти ҷомеа барои таҳкими худшиносӣ ва ваҳдати миллӣ аҳамияти хосса дорад.

Пос доштани забон бо ифтихор аз гузаштаи он маҳдуд намегардад. Мо вазифадорем, ки ин мероси маънавиро бо дониш, эҷод ва истифодаи дуруст ғанӣ гардонем ва барои ҷавобгӯ будани он ба ниёзҳои илму технология ва зиндагии муосир саҳм гузорем.

Устодону ҳамкорони муҳтарам!

Муҳити донишгоҳӣ дар ташаккули фарҳанги суҳан ва рушди забони илм нақши муҳим дорад. Донишгоҳ маконест, ки дар он ҷаҳонбинӣ, тафаккур ва фарҳанги касбии ҷавонон ташаккул меёбад. Аз ин рӯ, масъулияти мо дар назди забони давлатӣ аз риояи қоидаҳои имло фаротар меравад. Мо бояд муҳити солими забондонӣ, суҳанварӣ, китобхонӣ ва баёни равшану босаводонаи андешаро тақвият бахшем.

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мутахассисони соҳаҳои молия, бонкдорӣ, муҳосибот, омор, идоракунӣ, соҳибкорӣ ва дигар самтҳои иқтисоди миллиро омода менамояд. Бинобар ин, рушди забони тоҷикӣ дар муҳити донишгоҳӣ мо бо тақмили забони илм, истилоҳоти иқтисодӣ ва фарҳанги муоширати касбӣ пайванди ногустанӣ дорад.

Иқтисодӣёт ба мафҳумҳои мушаххас ва баёни дақиқ ниёз дорад. Китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ, мақолаҳои илмӣ, рисолаҳо ва ҳуҷҷатҳои расмӣ бояд бо забони равшану фаҳмо ва бо риояи меъёрҳои забони адабии тоҷикӣ таҳия шаванд. Дурустии истилоҳ, пайдарҳамии баён ва возеҳии маъно ба дарки амиқи мавзӯ мусоидат меkunанд.

Дақиқии забони илмӣ ба равшании андешаи илмӣ мусоидат менамояд.

Аз ин лиҳоз, аз омӯзгорону муҳаққиқон даъват менамоям, ки ҳангоми таҳияи осори илмӣ ва маводи таълимӣ ба сифати забон, интиҳоби истилоҳ ва тарзи баёни мафҳумҳо таваҷҷуҳи бештар зоҳир намоянд. Ҳар китобу мақолаи босифат метавонад ҳам ба рушди илм ва ҳам ба ғановати забони тоҷикӣ мусоидат кунад.

Рақамикунонӣ, зеҳни сунъӣ, технологияҳои молиявӣ ва тиҷорати электронӣ истифодаи мафҳуму истилоҳоти навро тақозо менамоянд. Вазифаи мо ин аст, ки онҳоро бо назардошти маънои илмӣ ва имкониятҳои забони тоҷикӣ дуруст ифода намуда, дар истифодаи дақиқу ҷамоҳанги истилоҳоти соҳавӣ саҳм гузорем.

Забони илм бо таҳқиқоти босифат, китобҳои дарсӣ, фарҳангҳои истилоҳотӣ, тарҷумаҳои дақиқ ва баҳсу андешаҳои илмӣ ғанӣ мегардад. Аз ин рӯ, ҳар як омӯзгор ва муҳаққиқ метавонад тавассути фаъолияти касбии худ дар густариши имкониятҳои забони давлатӣ саҳми арзанда гузорад.

Донишҷӯёни азиз!

Омӯзиши амиқи забони тоҷикӣ бояд ҷузъи муҳими фарҳанги шахсӣ ва касбии шумо бошад. Мутахассиси соҳибкасб бояд андешаи худро равшан баён намояд, ҳуҷҷатро босаводона таҳия кунад ва дар муҳити корӣ бо забони дақиқу фаҳмо муошират карда тавонад.

Дар баробари ин, омӯзиши забонҳои хориҷӣ барои дастрасӣ ба донишҳои нав, истифодаи адабиёти илмӣ ва ҳамкориҳои байналмилалӣ аҳамияти калон дорад. Донистани забони модарӣ ва забонҳои хориҷӣ имкониятҳои шуморо барои омӯзиш, таҳқиқ ва фаъолияти касбӣ васеъ мегардонад. Бигзор забони тоҷикӣ таъягоҳи устувори худшиносӣ ва баёни андешаҳои шумо дар ин роҳ бошад.

Мутахассиси ояндаи соҳаи иқтисод бояд ҳам рақамро дуруст ҳисоб карда тавонад ва ҳам натиҷаи таҳлили худро бо сухани дақиқ шарҳ диҳад. Малакаи таҳлил, саводи касбӣ ва фарҳанги баланди сухан якдигарро пурра мекунанд.

Дар рушди ин қобилиятҳо китобҳои ҷойгоҳи муҳим дорад. Мутолиаи осори Рӯдакӣ, Фирдавсӣ, Саъдӣ, Ҳофиз, Камоли Хуҷандӣ, Айнӣ ва дигар бузургони адабиёт ҷаҳонбиниро васеъ намуда, заъқи суханшиносӣ ва захираи луғавии инсонро ғанӣ месозад. Омӯзиши адабиёти илмӣ мӯсир бошад, ба ташаккули тарзи баёни мантиқӣ ва касбӣ мусоидат менамояд.

Забонро бо мутолиаи ғанӣ, бо истифодаи дурусти устувор ва бо эҷод зинда нигоҳ медорем.

Аз шумо даъват менамоям, ки китобхониҳо ба одати ҷамеагӣ табдил диҳед, ба маънои калимаҳо таваҷҷуҳи намоед ва дар гуфтору навиштор ба равшанӣ, дурустӣ ва одоби сухан риоя кунед. Забони модариро ҳамчун сарвати маънавии худ ва амонати миллат қадр намоед.

Ҳамкасбони гиромӣ!

Фарҳанги забондонӣ дар фаъолияти ҳаррӯзаи мо зоҳир мегардад. Ҳуҷҷатнигорӣ, мукотибаи хизматӣ, матнҳои илмӣ, эълону лавҳаҳо ва маводи сомонӣ бояд бо риояи меъёрҳои забони адабӣ омода шаванд. Мӯносибати масъулиятнок ба ҳар матну навишта нишонҳои эҳтироми мо ба забон ва хонанда аст.

Дар ин раванд омӯзгор барои донишҷӯ намуна мебошад. Шогирд аз сухан, рафтор ва тарзи муоширати устод низ меомӯзад. Аз ин рӯ, баёни равону мантиқӣ, истифодаи дурусти истилоҳоти касбӣ ва эҳтиром ба ҳамсӯҳбат бояд ҷузъи фаъолияти доимии ҳар яки мо бошанд.

Рӯзи забони давлатӣ фурсати мӯносибест, ки ба фарҳанги сухан ва сифати истифодаи забон дар муҳити донишгоҳӣ таваҷҷуҳи бештар зоҳир намоем. Тақвияти китобхонӣ, таҳияи маводи босифати таълимӣ, тақмили истилоҳоти соҳавӣ ва дастгирии корҳои таҳқиқотӣ метавонанд саҳми амалии мо дар ин самт бошанд.

Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон минбаъд низ ба рушди фарҳанги забондонӣ, тақмили забони илмӣ ва касбӣ, дастгирии омӯзгорону муҳаққиқон ва баланд бардоштани саводи забони донишҷӯён таваҷҷуҳи ҷиддӣ зоҳир хоҳад кард.

Бовар дорам, ки ҳар устод, корманд ва донишҷӯ бо эҳсоси масъулият дар ҳифзу рушди забони давлатӣ саҳми худро мегузорад. Зеро забон мероси гузашта, сарвати имрӯз ва амонати мо ба наслҳои оянда аст.

Ҳамватанони азиз!

Бори дигар ҳамаи шуморо ба муносибати Рӯзи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон самимона табрик менамоям. Ба ҳар яки шумо тандурустӣ, саодати рӯзгор, неруи тоза ва дар роҳи омӯзиш, таҳқиқ ва меҳнати созанда комёбиҳо орзу дорам.

Бигзор забони тоҷикӣ ҳамчун забони давлатдорӣ, илму маърифат, фарҳанг ва ваҳдати миллӣ боз ҳам рушд намуда, дар фазои илму технологияи муосир ҷойгоҳи шоистаи худро таҳким бахшад.

Забони тоҷикӣ поянда, давлатдории миллӣ устувор ва Тоҷикистони соҳибистиқлол ободу пешрафта бод!

Рӯзи забони давлатӣ муборак бод!